

Særlige bonushensættelser kan også opbygges ved gaver fra egenkapitalen. For disse ufordelte kollektive særlige bonushensættelser er det muligt for selskabet selv at fastsætte nærmere regler for fordelingen af disse midler til forsikringstagerne, herunder at de tildeles til forsikringstagerne fremadrettet og ikke straks. De øvrige betingelser i §§ 134 og 138 skal være opfyldt. De ufordelte kollektive særlige bonushensættelser, der er opbygget ved gaver fra egenkapitalen, kan dermed være ufordelte, i den forstand at fordelingsmekanismen af de kollektive midler til forsikringstageren først vil foregå løbende fremadrettet over en nærmere fastsat årrække. Ufordelte kollektive særlige bonushensættelser indgår ikke i beskatningsgrundlaget efter § 4. Det er først efterhånden som de ufordelte kollektive særlige bonushensættelser bliver fordelt til forsikringstagerne via en overførsel til de individuelle særlige bonushensættelser, at de skal medgå ved beregningen af genkøbsværdien og dermed indgår i beskatningsgrundlaget. Beregningsmekanismen, der fordeler de ufordelte kollektive særlige bonushensættelser til forsikringstagerne enten straks eller løbende fremadrettet over en nærmere fastsat årrække skal anmeldes til Finanstilsynet som en del af det tekniske grundlag, jf. § 20 i lov om finansiel virksomhed. Efter lovforslaget skal den skattepligtige således til beskatningsgrundlaget medregne tilvækst på den til sin forsikring knyttede andel af særlige bonushensættelser, ligesom en reduktion heraf nedsætter beskatningsgrundlaget tilsvarende.

Stk. 3, nr. 8, vedrører bl.a. de såkaldte »pensionisttillæg«. Pensionisttillæg udbetales typisk med det samme direkte fra årets investeringsoverskud. Midlerne tilskrives derfor ikke nødvendigvis depotet. Efter nr. 8 indgår disse pensionisttillæg i beskatningsgrundlaget.

Genkøbes forsikringen eller falder den bort uden udbetaling, falder depotværdien til nul. Efter stk. 3, nr. 9, skal denne nedsættelse af depotet neutraliseres ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget, så der fortsat sker en beskatning af evt. afkast på depotet i den del af indkomståret, hvor forsikringen består.

Efter stk. 3, nr. 10, skal der korrigeres for en stigning i depotværdien svarende til risikosummen som følge af forsikringsbegivenhedens indtræden (reservespring). Herved forhindres det bl.a., at der for livrenter sker beskatning af dødelighedsarven, der stammer fra allerede beskattede midler. En aktualisering af en rente- eller ydelsesgaranti anses ikke for indtræden af forsikringsbegivenheden. Efter bestemmelsen skal der endvidere korrigeres for et fald i depotværdien

som følge af nedsættelse af hensættelserne f.eks. ved bortfald af alderspension ved dødsfald.

Der skal dog ikke korrigeres for en stigning i depotværdien, hvis en forsikring, der indeholder ydelser med ret til løbende invalidepension og/eller præmiefritagelse, vælges omfattet af stk. 6, jf. bemærkningerne hertil.

Til en række pensionsopsparingsordninger, herunder først og fremmest af Unit-linked typen, kan der mod betaling af en præmie opnås en garanti vedrørende afkastet på ordningen. Sådanne garantier har oftest den virkning, at de reducerer den risiko for tab, der er forbundet med at investere i de aktiver, hvis afkast tilskrives ordningen.

Hvis opsparerer i stedet for at betale for en garanti reducerer sin tabsrisikoen ved at investere i mindre risikofyldte aktiver, vil det forventede afkast typisk også blive lavere, og dermed også det forventede skattegrundlag.

Der bør ikke skattemæssigt være forskel på disse to måder at reducere tabsrisikoen på. Det foreslås derfor, at betalte præmier for sådanne garantier fradrages ultimodepotet, jf. § 4, stk. 3, nr. 11, og dermed nedsætter beskatningsgrundlaget.

§ 4 medfører, at de pensionsberettigede i livsforsikringsselskaber, pensionskasser og pensionsfonde efter korrektioner beskattes af tilvækst på depotet, der kan henføres til tilskrivning af rente i henhold til aftalen og rente-, risiko- og omkostningsbonus. I de tilfælde, hvor det kan dokumenteres, at bonus skyldes overskud på risiko- og omkostningselementerne, bliver de pensionsberettigede dog kun beskattet af den aftalte rente og rentebonus.

I traditionelle livsforsikrings-/pensionskasseprodukter udredes rente i henhold til aftalen forløds af livsforsikringsselskabets formueafkast. Rentebonus tilføres forsikringsbestanden/pensionskassemedlemmerne i år med et højt investeringsafkast – enten direkte til livsforsikringshensættelserne/pensionshensættelserne eller til selskabets ufordelte hensættelser. I den forstand er den rente i henhold til aftalen og rentebonus udtryk for forsikringstagerens/pensionskassemedlemmets andel af livsforsikringsselskabets/pensionskassens samlede formueafkast og dermed formueafkastet af den pågældendes pensionsopsparing.

Unit-linked ordninger er sædvanligvis tegnet uden garanti af nogen art og forrentningen afhænger af afkastet af de bagvedliggende puljeaktiver. Normalt tilskrives hele årets afkast – positivt eller negativt – til depotet. Andet kan dog aftales; eksempelvis en tidsmæssig udjævning af afkastet. En til ordningen knyt-